

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Ludovici Schönleben, Carnioli Labacensis, SS.
Theologiae Doctoris, Protonotarij Apostolici,
Archi-Diaconi Carnioliae Inferioris. Horae Subsecivae
Dominicales. Sive Discursus Sacri De Tempore ...**

Cum quadruplici Indice I. Discursuum. II. Locorum Sacrae Scripturae. III.
Rerum & Verborum. IV. Historiarum & Mythologiarum

Pars Hyemalis Et Verna Ab Adventu Ad Pentecosten. - Insertis aliquot
Allocutionibus Academicis

Schönleben, Johann Ludwig

Salisburgi, 1676

Præmonitio ad Lectorem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47077](#)

Præmonitio ad Lectorem.

*Sen. lib. I.
de tranq.
c. 3.*

*Virgil.
Georg. 3.*

*Camerar.
Bisciola.
Plin.
Præf. nat.
bist.*

*Plin. lib. I.
Epistol.*

*Greg. Na-
zianz.
orat. I.*

*Ennod.
Ep.*

Ulla sumptuosior jactura est , quām temporis,
nulla facilior, nulla communior. *Alij parce illo u-*

timur, alij prodigē: alij sic impendimus, ut possimus

rationem reddere: alij ut nullas habeamus reliquias.

Nullus omnino est, cui non aliquid elabatur,
quantumcunq; avarè id conservet. Dimidium ferè nobis
abripit somnus. Ex reliquo maiorem partem sibi vendicant
euræ corporis, amicorum, domesticorum, & pro vitæ condi-

tione negotia sæpè necessaria, sæpè inutilia:

Et fugit interea, fugit irreparabile tempus.

Quotusquisq; est, qui citra veri periculum dicere potest :
Nulla HORA sine linea ? Opus est assiduo Labore, & Vigilantia,
& cui multum deperditum est, reliquum saltem quod super-
est, custodiendum. Ego fugax retinere, & avolanti HORAS
aliquot subtrahere, easq; nocturnas potius quām diurnas co-
natus sum : Et quia plurimis alijs occupationibus interruptas,
ideò SUBSECIVAS voco, aliorum ante me exemplo, qui &
Succivas appellant. Plinius secundus de se : *Occupati officijs*
succivas temporibus ista curamus &c. Dum ista musinamur pluribus
HORIS vivimus. Profecto enim vita vigilia est. Quasi non ag-
nosceret vitam in dormiente. Otiosam aliquis hanc dicet oc-
cupationem, cum innumeri alijs melioris notæ, doctrinæ, e-
ruditionis, elegantiæ quotidie prodeant scriptores. At ego
cum Attilio sentio, qui facetissimè (ut alibi Plinius) & erudi-
tissimè dixit : *Satius est otiosum esse, quam nihil agere. Non scribo*
doctis, & re libraria instructis, sed rudioribus, & quibus li-
brorum curta supellex : nec omnia omnibus personis, locis
temporibus. Illis me non accenseo, de quibus Nazianzenus :

*Sunt qui fragmentorum venustate, verborumq; lenocinio, quasi pre-
stigijs quibusdam aures animosq; ludificant. Neq; illis qui timent
vitia carpere, ne carpantur, & Satyrici potius quām veridici
audiant. Non carpet carpentem vitia, quem vitij conscientia
non accusat. Multis ingeminare possis illud Ennodij : *Puchra*
*sunt quæ scribis, sed ego plus amo fortia ; redimita sunt floribus, sed**

)(2

po-

Præmonitio ad Lettorem.

pōma plus diligo.. Primum Ecclesiastæ munus est in vītia deto-
nare. Extirpanda sunt prius mala, ut locum inveniant bona.
Quid agat cui licitum non sit vera loqui ? qui non audeat ob-
sequi Apostolo monenti : *Argue, obsecra, increpa* ? Nihil ego
supra fidem humanam sciens adstruo : quod reprehendo, fie-
ri posse, & (si non passim) alicubi subinde fieri, nullus sapi-
ens negaverit : nuspiciam ad particularia, & individua digre-
dior. Si quid latè patens attingo, fidem meam obligo : & si
quæ exaggeratiū dicere videor, apud alios Authores proba-
tos vel eadem, vel similia, vel graviora monstrare volo. Mo-
res corruptos ingemisco ; & hæc est querela à condito mun-
do. Erras (inquit Seneca) si existimas nostri seculi esse vitium,
luxuriam, & negligentiam boni moris, & alia quæ obijcit suis
quisq; temporibus. Hominum sunt ista, non temporum : nulla ætas
vacavit à culpa. Semper verum fuit quod aiebat Plutarchus,
& nunc est : *Volunt homines ita præceptum esse ut agunt, non ita*
agere, uti præceptum est. An ergo ideo tacendum Ecclesiastæ ?
Si navem laxatis compagibus irrumpit aqua magno impetu,
num feriatur nauta, aut potius foramina obstruit, sentinam e-
gerit, resistit ? an quia quantum exhaustum est illico subnasci-
tur, laborem intermittit ? *Lento adiutorio opus est contra mala*
continna & fæcunda, non ut desinant, sed ne vincant. Sepono nunc
Censores, qui præter sua nihil probant, & subinde quoniam si-
militudinem desperant, eorum affectant simultatem, ut aiebat Apu-
leius. Hos quippe non metuo. Cum multos habeam similes,
omnium etiam me libenter discipulum profiteor ; ut vel ita
inter amatores sapientiæ numerer. Hebræorum sapiens pla-
citum est : *illum sapientem esse qui ab omni homine discit.* Illud ta-
men discere non cupio, ut in scriptore quem novi, carpam
magno privati affectus argumento, quod in ignoto proba-
rem. Fortè & hæc cuiquam non placet præmonitio ? Summa-
tim itaq; moneo, qui vel non affers indifferentem affectum,
vel non legisti quos allego, vel verum dici Tibi & alijs non
vis, ne me lege. De methodo hoc habeo : ambages rescindo,
amplificationes oratorias tibi relinqu, materiam ferè à lon-
gè ostendo ; projicio, non colloco. Fruere si placet & vale ;
si non placet, etiam vale.

Senec. Ep.
97.

Plut. de
puer. e-
ducat.

Sen. de
Ira. lib.
2. c. 10.
Apul. in
Flor.

Hebr. in
Pircke
anoth. c. 4.

)() (3 Au-